

Nr 10.

Av herr **Hage m. fl.**, om ändring av 23 § lagen om landsting.

I nu gällande lag om landsting stadgas i § 23 följande:

»Landstingsman, som ej bor å den ort, där landstinget hålles, åtnjuter under landstingets möte samt under resan fram och åter av landstingets medel dagtraktamente med 12 kronor ävensom resekostnadsersättning, beräknad efter avgiften i andra klassens vagn å järnväg eller, om sådan vagnsklass ej finnes, i tredje klassens vagn, för en hyttplats eller, när hyttplats ej förekommer, en salongsplats på fartyg samt, i den mån resan icke kan företagas med järnväg eller fartyg, efter 40 öre per tillryggalagd kilometer.

Landstingsman, som bor å den ort, där landstinget hålles, åtnjuter under landstingets möte av landstingets medel dagtraktamente med nio kronor.»

Sedan flera år tillbaka har i landstingskretsar existerat den uppfattningen, att här nämnda dagtraktamentsersättning till landstingsmän är otillräcklig. Detta torde kunna motiveras bl. a. därmed att den här nämnda ersättningen för dag fastställdes så långt tillbaka i tiden som år 1918. Sedan denna tid har en betydande prisfördyring ägt rum å samtliga förnödenheter och icke minst å sådana, som medföra utgifter för en landstingsman, vilken under utövande av sitt uppdrag måste betala för logi och kost å plats, där landstinget sammanträder. Detta har också resulterat däri, att man ansett sig sedan denna tid böra höja ersättningen till innehavare av vissa offentliga uppdrag av olika slag.

Emellertid grundar sig uppfattningen att den nu utgående ersättningen till landstingsmännen är allt för låg i lika hög grad därpå, att den större delen av nämnda landstingsmän är i den ställningen, att de måste under den tid, som åtgår för uppdragets fullgörande, avstå från hela sin arbetsinkomst. Från denna utgångspunkt har man gjort gällande, att här nämnda ersättning helst bör vara så tillmätt, att den som är bosatt å den plats, där landstinget sammanträder, erhåller en rimlig ersättning för förlusten av arbetsinkomsten samt den, som ej är bosatt å nämnda plats, därutöver erhåller full ersättning för de ökade kostnader, som följa med vistelse under landstingsdagarna å annan plats än bostadsorten.

Nu gällande bestämmelser rörande dagtraktamente till landstingsmän fylla icke på långa vägar här nämnda fordringar. Med hänsyn härtill har — på grund av en framställning från landstingshåll — en rundfråga från Svenska landstingsförbundet för en kort tid sedan utsänts till landets landsting, huruvida och till vilket belopp här förut nämnda dagtraktamenten lämpligen borde höjas, under hänsynstagande till de synpunkter, som här ovan anförts. Svar på nämnda förfrågan ha genom resp. förvaltningsutskott inkommit från samtliga landsting utom ett.

Samtliga yttranden gå ut på att de nuvarande dagtraktamentena äro för låga. Från ett landsting (Stockholms läns) utformas detta påstående t. o. m. så, att man framhåller, »att det för vissa landstingsmän, som under landstingets sammanträde nödgas avstå från sin arbetsinkomst, måste innebära en kännbar ekonomisk uppoffring att endast uppbära ett arvode av 12 kronor för dygn som icke ens kan anses täcka uppehållskostnaden å sammanträdesorten».

Samma landsting framhåller även, att det kan vara »skäligt, att en höjning även kommer till stånd för ledamöter av förvaltningsutskottet och av landstinget utsedda styrelser och nämnder, emedan även i dessa fall mången ledamot får avstå från sin arbetsinkomst under sammanträdesdagen».

Från denna allmänna principuppfattning komma 18 av de 24 landsting, som svarat på den här nämnda rundfrågan, fram till den uppfattningen, att en höjning av ovannämnda dagtraktamente skulle vara väl motiverad upp till 12 kronor för person, bosatt å sammanträdesorten, och 18 kronor för övriga. Undertecknade vilja härmed på grundvalen av det här anförda hemställa, att riksdagen måtte fatta ett beslut om en sådan ändring av § 23 i landstingslagen, som här ifrågasatts. Skulle riksdagen fatta ett sådant beslut, blir det beroende av särskilt beslut av resp. landsting att fastställa den ersättning till medlemmar av förvaltningsutskott och styrelser, vilkas ersättningsfråga här ovan berörts av Stockholms läns landsting. Enligt § 43 i landstingslagen kan nämligen till dylika förtroendemän utgå ersättning med högst det belopp, som utgår till landstingsmän.

I några av de svar från resp. landsting, som här ovan omnämnts, beröres emellertid ännu en ersättningsfråga, nämligen den om vilken reseersättning, som bör utgå till landstingsman, då bil måste användas. Här gäller, som förut omnämnts, en bestämmelse om ersättning med 40 öre per tillryggalagd kilometer. I nämnda yttranden framhålles, att det i regel ej är möjligt att anskaffa bilskjuts för en så låg kostnad. Det förefaller alltså, som om det skulle vara lämpligt, att bestämmelsen på denna punkt finge en utformning, som komme att innebära, att, där högre avgift måste erläggas, landstingslagens lydelse medgäve detta. Som en dylik lämplig ordalydelse har från ett landsting föreslagits, att kostnaden för landsvägsfärd finge beräknas efter »lägsta fastställda avgift för taxeautomobil». Motionärerna vilja förslagsvis föreslå en liknande formulering av nämnda lagtext.

Under hänvisning till vad här ovan anförts hemställes alltså,

att riksdagen måtte besluta att § 23 i landstingslagen måtte erhålla följande lydelse:

§ 23.

Landstingsman, som ej bor å den ort, där landstinget hålles, åtnjuter under landstingets möte samt under resan fram och åter av landstingets medel dagtraktamente med 18 kronor ävensom resekostnadsersättning, beräknad efter avgiften i andra klassens vagn å järnväg eller, om sådan vagnsklass icke finnes, i tredje klassens vagn, för en hyttplats eller, där hyttplats ej förekommer, en salongsplats på fartyg samt, i den mån resan ej kan företagas med järnväg eller fartyg, *ersättning per tillryggalagd kilometer, beräknad efter lägsta inom landstingsområdet för taxeaomobil fastställda taxa.*

Landstingsman, som bor å den ort, där landstinget hålles, åtnjuter under landstingets möte av landstingets medel dagtraktamente med 12 kronor.

Traktamente början.

till den i hans ställe.

Stockholm den 16 januari 1942.

Ernst Hage.

Ivar Österström.

Martin Andersson.

